

O lidech před pevnými hradbami

text: Ž 138,6-8

j+s 8. 5. 200168

čtení: Joz 5,9-6,10

písně: 420 Svítá 140 680 568 486

Nejsme v hodině dějepisu, čteme si obrazy o lidském životě – jsou i o nás – seřazené do příběhu, aby se četly lépe. Je jich v Bibli spousta a nabízejí podněty, kterým se stojí za to věnovat. Připomeňme aspoň dva, které tomu dnešnímu o lidech před branami Jericha předcházely:

Obraz první, cesta z otroctví: Bůh nás vysvobodil ze životního maléru. Samé potíže, moře starostí, moře úzkostí, ale máte-li před sebou cíl, k němuž vás pozval sám Bůh, vody jako by se rozestoupily a vy můžete jít, jakkoli se předtím zdálo, že už ani nebude kam a kudy. Tohle si člověk sám zařídít neumí, aby se moře trablů rozestoupilo: však taky písničkami a tancem chválili Boha, protože takový dar jim nikdo jiný nedá.

Obraz druhý, zlaté tele: Máte-li před sebou cíl, který vám nabídl sám Bůh, a máte-li v zádech jeho podporu, nebojte se, co bude dál. Poutníci tedy s jásotem odhodlaně vyrazili, jenže záhy seznali, že cíl není hned na dosah, ale že k němu vede cesta a ta nemusí být zrovna pohodlná a bezpečná. Bůh je sice vybavil kompasem (všelijakými doporučeními a varováními, kterým přezdíváme přikázání), aby nezapomněli, kam je pozval, jenže oni už toho životního hledání a tápání měli plné zuby: kam se pořád trmácet, zůstaneme, kde jsme. Vyrobili si zlaté tele – nemělo nahradit Boha, ale mělo se stát symbolem nového životního cíle. Vlastně už to ani nebyl cíl: prostě se spokojíme s tím, jací jsme a co máme teď, jestli se nám časem povede zbohatnout, tím líp, a víc řešit není třeba. Mojžíš se na ně tehdy rozhněval a pozlacený ideál roztráskal: “Nebudeš mít bohů jiných přede mnou, vzkazuje vám Hospodin.” Nesli to nelibě, ale měl pravdu: vyměnit Boží cíl za nějakou náhražku se nevyplácí.

To už byla na dohled země zaslíbená: Mojžíš ji z dálky spatřil a pak umřel a nahradil ho Jozue. Želeli Mojžíše, ale měli se naučit, že před Bohem je sice každý z nás jedinečný a nenahraditelný (i proto chráníme život), ale co se týče vedoucích funkcí, v tomhle nikdo z lidí nezastupitelný není. Jediný, koho v tom opravdu nelze nahradit, je Hospodin.

Obraz třetí, poutníci před branami Jericha.

OUž věděli, že země před nimi je nádherná, jenže – s tím jaksi nepočítali – už v ní žijí nějakí lidi. Budou se s nimi muset nějak srovnat a neztratit přitom vlastní víru. (S čímž bude potíž.) Blížili se k městu, jehož hradby jsou neprostupné a vypadají pevně. Jozue tam vyslal dva zvědy, ať prozkoumají, co by se dalo dělat. O městě a jeho obraně nevyzvěděli dohromady nic: jen jim jedna žena (Rachab se jmenovala) řekla, že Hospodin jim tohle město vydá. Spokojili se s tím a vrátili se do tábora. Na špiony by to byl dost chabý výsledek, že jedna paní povídala – jenže tady jde o to, aby čtenář pochopil, že lid vlastně bojovat ani nebude: tento boj povede Hospodin.

A pak už obcházeli hradby a vpředu nesli truhlu, která byla symbolem Boží smlouvy. Šest dnů obcházení budeš (tak obcházeli) a den sedmý je den Hospodinův: zatroubili (jako my v kostelech zvoníme na zvony a hrajeme na varhany a zpíváme) a bylo po hradbách. Vstup do města byl volný. To Bůh jim otevřel cestu, nikoli jejich síla a schopnosti.

“Tak vstupte,” vyzval je Jozue, “ale na jednu věc dejte pozor. Všechno, co v tomhle městě je, slouží pánbíčům, kteří si z lidí dělají dobrý den. My však neopustíme Hospodina, který nám tohle město vydal do rukou – tak ne abyste se na to vrhli jako na kořist, protože to byste těm pánbíčům sedli na lep a to nemá dobré konce.”

Krátce předtím, než vstoupili do města, událo se ještě něco. Všechny, kdo doputovali až sem, Jozue na Hospodinův příkaz výslovně zahrnul do Božího společenství (měli na to obřad zvaný obřizka): patříte Pánu Bohu, každý z vás osobně. Na památku tam postavili cosi jako pomník, aby jim připomínal, že je sem dovedl Bůh. Pak ještě slavili cosi jako večeri Páně – jako kdysi jejich otcové, když se ještě v otroctví chystali na život ve svobodě. Předkové pak v poušti donekonečna snili o návratu do minulosti – i proto se jich budoucnost zaslíbené země netýká. Předkové udělali hodně dobrého i hodně zlého (je třeba vážit, nač máme navázat), ale v těch lepších chvílích věděli, kdo je pozval na cestu a nechal rozestoupit moře trablů, aby mohli projít. Právě Boží přítomnost a pomoc Jozue a lid na prahu zaslíbené země slaví.

Připomínají si Boží pomoc a taky vlastní odpovědnost: až dosud jim totiž Hospodin dopřával chléb z nebe, ale to teď končí a poutníkům začíná zase nová etapa, na níž se budou podílet vlastními silami.

Po téhle slavnosti už je čekaly hradby pevného města. Nikdo z lidí je nezdolá, a přece je možné je překonat. Šest dní obcházení budeš, ale den sedmý je den Hospodinův, den požehnání, den života, to se rozestoupí moře starostí a padají nepřekonatelné hradby.

Od zvědů nezvěděli víc než to, že Hospodinova síla na překážky stačí. Od Jozua vyslechli, že v čele průvodu má jít smlouva mezi Bohem a člověkem. Oni že přitom mají mlčet, aby to nějak hloupě nezamluvili. A v den Hospodinův ať znějí zvony a varhany, modlitby a zpěv a z hradeb zůstanou jen trosky.

Bylo to pak s hradbami jako s tím mořem a my to v poněkud přeneseném významu zažíváme, kdykoli narážíme na hradby lidského sobectví, nenávisti, závisti, soužení, nouze a strachu – žádná z nich nevypadá, že by je šlo jen tak překonat.

Což si ostatně říkali i bojovníci před hradbami Jericha, že na ně nemají. Nebo ženy, které cestou k Ježíšovu hrobu přemítaly, kdo jim odvalí kámen, jež je nad jejich síly. Našlo by se takových příběhů a příkladů v Bibli i v dějinách víc, neboť taková je lidská zkušenost.

V závěru jednoho biblického žalmu se praví: *Hospodin za mě dokončí zápas*. O lidech se v tom žalmu říká, že domýšlivce Bůh pozná na dálku, proti nepřátelům vztáhne ruku a dílo svých rukou neopustí.

Tohle všechno si měli zapsat za uši a důkladně to prožít, když se výslovně připojili k Božímu lidu, slavili hod beránka a převzali spoluodpovědnost za to, co bude dál a jak budou žít.

Kéž je nám ten příběh inspirací: příběh o tom, jak šest dnů člověk kouká na hradbu a neví, co s ní, a o dni Hospodinově, kdy hradby padnou. Příběh o tom, jak přebíráme odpovědnost za svůj život a jak k tomu patří, že máme nechat – vždycky před sebou a bez zbytečných slov – vpředu kráčet smlouvu mezi člověkem a Bohem: protože to se pak nemusíme bát.